

Balua ju utumbuli kwaka Akolintu Ulongulelu

Balua jukutumbuli ja Akolintu jiandikwi na mtumi Pauli pambipi na saka sa amusini na tano baada ja kusaliwa Yesu Kilisitu. Mulipungu la 1:1. Jenze balua ju utumbuli kati ja balua ibeli yetubi nayu yejwaandaki Pauli likundi la bandu ba bunhobale Kilisitu buku Kolintu. Kuwesikana jwaandika balua ye hei, kipindi hejwabi jutama ku Efesu jabii jupangiki kwaatembalee bandu buku Kolintu, pajwabi musapwali jaki jukujenda nukubuja ku Makedonia. Mulipungu la 16:5-9.

Balua jenze jipia majibu ga majambu gajajopiki Pauli kuhuma kwa bandu bangi bikikundi sa bandu ba bunhobale Kilisitu, kuhusu majambu ganga kupalika gagahengeka kati jabu. Majambu haga pamu nukubaganika nukutenda ugoni. Musi uku kolintu wabia umanyikana ngamaa kwa majambu gu ugoni henu ngasesabii sindu sukusangasa kulikundi la bandu ba bunhobale Kilisitu kuhangajiswa ni lijambu le heli. Balua jenze ja Akolintu ju utumbuli jibii kabee sula jejimanyikana ngamaa ju upali. Mulipungu la 13

Gagabii nkati

Pauli jwaalamuki Akolintu nukunsengu Sapanga ndaba jabu. Mulipungu 1:1-9

Julongale majambu gajujopiki gukubaganika kwa likundi la bandu ba bunhobale Kilisitu buku Kolintu. Mulipungu 1:10-4:21

Ndipala julongale majambu gu ugoni nuku-takalani pa sengu. Mulipungu 5-6

Monikatai jwapia malagisu kuhusu gukujukuana kabee jukanaki kutambika imong'umong'unu kabee kunndoba Sapanga na hipaji yiki loho nu kuyoka. Mulipungu 7-15

Mwisu jujomuli kwa malagalaki gukuhenga na mahengu gukuhenga bandu beni. Mulipungu la 16.

¹ Nena Pauli, joangemiki kuba mtumi waka Kilisitu Yesu ku upali waka Sapanga nu ndongu witu Sositeni.

² Tunhandaki mwa bandu babuhobale Kilisitu buku musi uku Kolintu. Mwanganya bunhengiki kuba mwabandu baka Sapanga kupete kujongana na Kilisitu Yesu, bunkema kuba mwabandu baka Sapanga pamu na bandu boka kila pandu pabundumbali Bambu witu Yesu Kilisitu jojubii Bambu wabu na witu.

³ Tunndobee waamboni waka Sapanga nu lukwali kuhuma kwaka Sapanga Atati bitu na kwaka Bambu Yesu Kilisitu.

Mbengelelu jaka Sapanga

⁴ Nusengu Sapanga wangu masoba goha ndaba jinu, ndaba ja wamboni waki gojumpeki mwan-ganya kupete kwaka Kilisitu Yesu.

⁵ Ndaba jukujongana na Kilisitu bumpeki uwesu wa kila sindu. Jumpeki kumanya goka nu uwesu ukulonge.

⁶ Ndaba malobi ga sakaka gaka Yesu Kilisitu gujemiki nganganganga nkati jino,

⁷ wala ngampongukiwi na hupi jokapi ja loho pa nndendale kuyekuliwa kwaki Bambu witu Yesu Kilisitu.

⁸ Jombi jangangamalisa mwanganya mbaka mwisu ili mwiibonikana mmbi nikihakau lisoba laka Bambu witu Yesu Kilisitu.

⁹ Sapanga jojuhobaleka, jombi junkema mwan-ganya mmbiya mwaakosi na Mwana waki Yesu Kilisitu Bambu witu.

Kubaganika kwa bandu babuhobale Kilisitu

¹⁰ Mwalongu bangu nundoba ngamaa kulihina laka Bambu witu Yesu Kilisitu, nnzetanganiya mwaboti kila lijambu lempwaga, mwibaganika kati jinu. Lakini nzongana mliwasu limu na mwoju gumu.

¹¹ Mwalongu bangu majambu gambatiki kuhuma kwa bandu asokopi bukunyumba jaka Kiloi, jilangi hotuhotu kati jinu bandu atenda kupengana.

¹² Mbala kupwaga ana, kila mundu jupwaga saki. Jumu jupwaga, “Nepani na mundu wa Pauli.” Njongi jupwaga, “Nepani na mundu waka Apolo.” Na jongi jupwaga, “Nepani na mundu waka Kefa.” Jongi jupwaga, “Nepani na mundu waka Kilisitu.”

¹³ Boo, Kilisitu jutei kubaganika? Boo, Pauli ndi jobumbambaliya punsalaba ndaba jino? Au boo, bumbatisa kuli hina laka Pauli?

¹⁴ Nusengu Sapanga ndaba ngasenumbatisi mundu jokapi kati jinu ilapee Kilisipo na Gayo.

¹⁵ Henu ngajojuwesa kupwaga ambatisi kuli-hina lango.

¹⁶ Mpepakoku natei kujewa, numbatisa nndongu waka Sitefana na bandu baatama nnyumba jaki, lakini zaidi ja haba, ngasengomboka ngati nubatisi mundu jongi.

¹⁷ Kilisitu ngasejandumiki kubatisa, ila pee kulandi Lijambu la Amboni, kabee nandila bila kutumia malobi gana malangu gikimundu, ili makili ga kuwa kwaka Kilisitu punsalaba giihoa mana jaki.

Kilisitu ndi makili na malangu gaka Sapanga

¹⁸ Ndaba lijambu lelihusu kuwa kwaka Kilisitu punsalaba ndi lijambu lu ung'ang'a kwa bala bahoba, lakini kwitu twepani totuokulewa ndi makili gaka Sapanga.

¹⁹ Maandiku gaka Sapanga gapwaga ana, “Nihalabana malangu gabu babii na malangu, nukuleke kutali umanyi wa bandu babi nu umanyi.”

²⁰ Henu jubii kwa jwana malangu? Jubi kwa mbola wa malagalakila? Jubi kwa jojuwasali jubi na majibu gamalaluki goka? Sapanga jigatei malangu gupundema pani kuba ung'ang'a.

²¹ Ndaba kwa malangu gaka Sapanga, jahenga bandu bammanya jombi kwa malangu gabu beni, Sapanga jahamua kagombo bandu bala baba-hobali lijambu luung'ang'a, yani lijambu letulandi.

²² Ayaudi apala nginyuli ili ahobaliya na Agiliki ataputa malangu ndi ahobaliya.

²³ Lakini twepani tulandi lijambu laka Kilisitu jobumbambali punsalaba. Kwa Ayahude lijambu

leheli libonikana kikobando na kwa bandu banga
Ayaudi lijambu leheli libonikana ung'ang'a,

²⁴ lakini kwa bandu babaakemiki na Sapanga,
Ayaudi na Agiliki, Kilisitu kwabu jubonikana ndi
makili na malangu gaka Sapanga.

²⁵ Ndaba sekibonekana kuba ung'anga waka
Sapanga, ndi kibonikana sanamalangu ngani ku-
peta malangu ga bandu na sekibonikana kuba
ngasekibii na makili kwaka Sapanga, kibina mak-
ili kupeta makili gaka Sapanga.

²⁶ Mwalongu bangu, nkombuka Sapanga pa-
junkema, bandu bingi bupundema pani bumbona
ngasembii na malangu, bingi binu ngasebabii
bana makili wala bandu banahisima ngolongu.

²⁷ Lakini Sapanga juihagwi hindu yeibonikana
yung'ang'a yeibii pundema, ili kwaapoa lihamu
bandu bana malangu na jahagula majambu
gaguge bandu bupundema bagabona ngasegabii
na makili ili kwaapoa lihamu bandu bana makili.

²⁸ Sapanga jagahagwi majambu gaguge bandu
bagalongama nukugakana nukugabona ga
bwaka, ili kuhalabana majambu gabagahobale
bandu makolongu.

²⁹ Sapanga juhengiki goti haga, henu nga
mundu jojuwesa kukipuni palongi jaki.

³⁰ Mweni Sapanga ndi jojwaalombanisa mwan-
ganya na Kilisitu Yesu. Sapanga ahengiki Kil-
isitu jubiya ndi malangu gitu, kupete indela
jaki twepani tubonikana twamboni palongi jaka
Sapanga, tukuba twa bandu ba Sapi palongi jaki
nu tukuba totukombuliwi.

³¹ Ndienu, ngati egapwaga Maandiku gaka
Sapanga, "Jojupala kukipuna, jukipunila lihengu

lejuhengiki Bambu.”

2

Lijambu laka Yesu jobumbambalii punsalaba

¹ Mwaalangu bangu, nepani panahika kwinu mwanganya ngasenahika na malobi makolongu gagalangi manya ngamaa wala kwa malangu giki mundu pa nunndandila sili ja malobi gaka Sapanga.

² Panabi kwinu ngasenapala kumanya sokapi sela ila pee kumanya Yesu Kilisitu ndi Kilisitu jobumbambali punsalaba.

³ Panabi kwinu ngasenabii na makili koni nakabagaja kulujogopu lwingi.

⁴ Malandi gangu na malobi gangu ngasenapia kwa malobi gukukolo na kwa malango, ila nalekakiya Loho ja Sapanga julangiya makili gaki.

⁵ Nahenga hela sanahuli ili kuhobale kwinu kuhobaliya makili gaka Sapanga na nga malangu ga bandu.

Malangu gaka Sapanga

⁶ Hata hela twepani tutumi luga ja malangu kwa bandu bakoliki mu loho, lakini malangu ge haga nga gupundema pane wala nga ga akolongu bupundema pani bahoja makili gabu.

⁷ Tulandi malangu ga sili gagahihiki gaka Sapanga, gaguge Sapanga jagahagula kabula jukubomba nndema ndaba ju ulumbi witu.

⁸ Malangu ganga, akolongu ba ndema jenze ngasebaeliwi ana bakagamanyiki ngabaka mm-bambaliiiii punsalaba Bambu ju ulumbi.

⁹ Lakini ngati egapwaga Maandiku gaka Sapanga,

“Majambu gaguge lihu ngaseligabweni, wala likutu kugajowana,

wala mundu jokapi kugawasali mmwoju jaki,

ganga ndi Sapanga gajaabeki bandu babumpai.”

¹⁰ Ganga ndi majambu gaka Sapanga gajutuyekuliya kwi indela ja Loho waki. Ndaba Loho jaka Sapanga jusungusa kila sindu hata majambu gu nkati nakanopi jaka Sapanga.

¹¹ Nyaa jojuwesa kumanya majambu gu nkati jaka mundu ila pee loho jejibii nkati jaka mundu hoju? Hata hela nga jojumanyiki majambu gaka Sapanga ila pe Loho jaka Sapanga.

¹² Ndienu twepani ngasetujopa Loho ja ndema ila tujopa Loho jojuhuma kwaka Sapanga ili tumanya gajutupeki Sapanga.

¹³ Ganga ndi gatupwaga nga kwa malobi gabu-tubolisi kwa malangu giki mundu lakini tulonge malobi gajubola Loho, tulandi majambu giki Loho kwa bandu baabi na Loho.

¹⁴ Mundu jwanga na Loho jaka Sapanga ngase-juwesa kugaelewa majambu gagahuma kwaka Loho jaka Sapanga, ndaba kwaki jombi jugabona gung'ang'a. Ndaba majambu ge haga gawesa kumanyikana sukujangatiwa na Loho jaka Sapanga.

¹⁵ Lakini mundu hoju jojubii na Loho juwesa kumanya usakaka wa kila sindu, kabee nga mundu jojuwesa kuntemula.

¹⁶ Maandiku gaka Sapanga gapwaga, “Nya jojuwesa kumanya malangu gaka Bambo?

Nya jojuwesa kumpeke liwasu Bambo?” Lakini twepani tubii nu umanyi waka Kilisitu ngati ejuwasali.

3

Mahengu ga abola

¹ Mwalongu bangu, nepani ngasenawesiki kupwaga na mwanganya ngati mwa bandu balongoswa na Loho jaka Sapanga, ila ngati bandu babii na nhyega ila ngati bana asoku ba bunhobali Kilisitu.

² Numpeki masiba na ngasenumpekia posu jeji-nonipi, ndaba ngasemwabii tayali kugajopa. Hata sajenu ngasemmbi tayali.

³ Ndaba mwanganya mwa bandu ba nhyega. Boo, nga sakaka wakoni wipu nukukomana kati jino? Majambu haga galangi hotuhotu mwanganya mwakoni mwa bandu ba nhyega nu kutama nati bandu ba nhyega eatama.

⁴ Jumu wii ejupwaga, “Nepani waka Pauli” Najongi, “Nepani wa Apolo,” Boo, heji ngasejilangi mwakona mwakalonge ngati mwa bandu ba nhyega?

⁵ Boo, Apolo ndi nyanye? Boo, Pauli ndi nyanye? Twepani twa atumisi kupete lihengu litu mwanganya mwatenda kuhobale, tuhenga lihenga lejutupei Bambu kila jumu.

⁶ Nepani napandiki imbeju, Apolo jajitaliya masi, lakini jojamelisa imbeji Sapanga.

⁷ Jojapanda imbeju jubii pe bwaka, na jojajitaliya masi jubii pe bwaka, lakini Sapanga ndi jojawesa kumelesa imbeju.

⁸ Jojapanda jola na jojajitaliya masi boka atei kulengana, na Sapanga ampekiya kila mundu apekia malepu gaki kukulengana ni lihengu laki.

⁹ Twepani tuhenga lihengu pamu na Sapanga na mwanganya ndi lituhi laki.

Mwanganya ndi nyumba jaki.

¹⁰ Sapanga jumbeki wamboni, nzengiki nsingi ngati mundu jojusenga jojumanyiki lihengu laki sapi, na mundu jongi jusenga panani jaki lakini kila mundu jojusenga jupalika julingaliya sapi hejusenga.

¹¹ Ngamundu jojuwesa kusenga nsingi gongi badala ja gobugubei yaani ndi Yesu Kilisitu.

¹² Ana mundu najusengiki panani punsingi kwa zahabu au feza au malibu ga lupija lwingi au kutumi mikongu au mapei au manyai.

¹³ Lihengu la kila mundu libonikana Lisoba laka Kilisitu pundema ndaba lihengu le heli liipemwa mmwotu ili kulangi lihengu la kila mundu elibii.

¹⁴ Ana sejusengiki mundu panani punsingi we hogu ngasitinyiki kwa mwotu mundu we hoju jijopa nhupi.

¹⁵ Ana lihengu laka mundu litenda kutiyika, ndienu jihoa malepu gaki, lakini jombi mweni jibiya ngati mundu jobunhokuliwi pamwotu.

¹⁶ Boo, ngasemmanyiki mwanganya ndi Nyumba jaka Sapanga na Loho jaka Sapanga jutama nkati jino?

¹⁷ Mundu najuhalabini Nyumba jaka Sapanga, Sapanga antenda kunhalabana, ndaba Nyumba jaka Sapanga ndi ja sapi na Nyumba jaka Sapanga ndi mwabete.

¹⁸ Mwalikonga nkati jino mundu jokapi najuambusi kuba jubii na malangu kwa majambu gupundema, mbanga jubiya ng'ang'a ili jupata kuba na malangu ga sakaka.

¹⁹ Ndaba malangu ga ndema ndi ung'ang'a palongi jaka Sapanga. Maandiku ga Sapi gapwaga, “Sapanga jaajonza bandu bana malangu gabu nu ujanza wabu.”

²⁰ Kabee maandiku gaka Sapanga gapwaga, “Bambu jumanyiki mawasu ga bana malangu nga namana.”

²¹ Ndienu mundu jakipuni bandu. Ndaba kila sindu kibii ndaba jinu,

²² jukubi Pauli na Apolo na Kefa na ndema na womi na kuwa, majambu gahenu na ga monikatae na goti haga gino,

²³ lakini mwanganya mwabandu baka Kilisitu, na Kilisitu ndi waka Sapanga.

4

Lihengu lu utumisi wa atumi

¹ Bandu butubona twepani kuba twa atumi baka Kilisitu tobutupeki lihengu lakaalandi bandu majambu gaka Sapanga gagahiiki.

² Henu sekipalika kwa bandu babaapeki lihengu lu utumi lende apalika kuba baahobaleka.

³ Kwangu nepani ngaseninga haga kuba ndi sindu ngati nandemuliwi na mwanganya au na sengu jokapi jela ja bandu, kabee wala ngaseni-jitemu namweti.

⁴ Ndienu mmoju jangu nga sindu sokapi sekindemu, lakini heli ngaselilangi ngasemi ni kihakau. Bambu ndi jojundemu.

⁵ Ndienu mwitemu kabula ja muda waki, nndendaliya mbaka Bambu pajihika. Jombi jibeka pagwendu majambu ga palwii gagahihiki, nukulangi pagwendu mawasu gagabii mmioju ja bandu. Ndi kila jumu jipata ulumbi gojupalika kupata kuhuma kwaka Sapanga.

⁶ Mwalongu bangu, majambu ganapwaga kupete Apolo nu kupete namweti ndaba jukunzangati mwanganya. Sukulingali lilenganu langu nepani na Apolo mbala mulibola kuhuma mumalobi ganga, “Nkamula Malagalaki gaandiki.” Henu piikuba na mundu jokapi jojililumbali nukundongama jongi.

⁷ Boo nya jo juguhenga wehapa kuba unkolongu kupeta ajaku? Kibii sindu boo wehapa sesuse ngasebugupekie? Ana bugupeki ndaba ja kii gutenda kukipuna?

⁸ Ntupi henu! Mmbi mwa bandu bana mali gingi? Mmbi mwakolongu bila twepani! Henu kwakabiya sapi mwakabiya mwakolongu ba sakaka ili na twepani tubiya twa akolongu pamu na mwanganya!

⁹ Nhwasali Sapanga jutuhengiki twepani twa-tumi tubiya twa bandu babii panapwasi ja pai ngamaa, ngati bandu batemuliwi kuwa, ndaba tubi ngati sindu sukuligwa na bandu palongi ja ndema joti, palongi ja atumi baka sapanga na bandu.

¹⁰ Twepani twa ang'ang'a ndaba jaka Kilisitu, lakini mwanganya mmbii na malangu sukujongana na Kilisitu! Mwanganya mbii na makili, lakini twepani ngasetubii na makili. Mwanganya

ngasebundongama lakini twepani atenda kutulongama.

¹¹ Mbaka sajenu twepani tubii ni inzala na nywita, ngasetubi ni ingobu, butulapu makopi nangasetubi na pandu pukutama.

¹² Kabee tung'alika kuhenga lihengu ngamaa kwa maboku gitu twabeti, pabutulapi mbamba, twatenda kwaapenge, pabutung'alisa tutenda kunhinakali,

¹³ pabututondoo, tujibu kwi isima. Mbaka sajenu bututendi ngati usapu upundema nakila mundu twepani twaasapu!

¹⁴ Ngasenhandiki majambu ganga ndaba jukundongama mwanganya ila ndaba jukunkanaki mwanganya ngati mwabana bangu monumpai.

¹⁵ Hata ngati mbii na abola elupu komi katika kulibola majambu gaka Kilisitu, lakini ngasembii naka atati bingi. Nepani ndi atati binu banumbeliki ili mumpwata Kilisitu Yesu kukundete Liambu la Amboni.

¹⁶ Ndienu numndoba mpwata lilenganu langu nepani.

¹⁷ Ndi nutumiki Timoti kwinu. Jombi ndi mwana wangu jonumpai na jojuhobaleka sukujongana na Bambu. Jombi jaakombusa indela jenijipwata jukujongana na Yesu Kilisitu, indela jemolesa kila pandu kwa bandu ba sapi ba bunhobale Kilisitu.

¹⁸ Bangi binu atumbuli kulikwea koni ahambusi ngani hiki kabee kwinu.

¹⁹ Lakini Bambu najupai, nihika kwinu manyata, nane niiwesa kumanya, ngaseapwaga bandu

bana ing'omu haba pe sela, ila pe kumanya makili gabu.

²⁰ Ndaba ukolongu waka Sapanga nga malobi matopu ila gubii na makili.

²¹ Henu mpala sindu bole? Enu mpala le nhika kwinu ni kiboko au nhika na mwoju guupali nu guupole?

5

Ugoni kwa bandu babunhobale Kilisitu

¹ Gabi majambu ga sakaka gagapwaga gubi ugoni kati jinu, ugoni guliya goguwe hata bandu banga kumanya Sapanga ngasebugujetake. Ambwagi eti jumu winu jugone na ahanu ba atati baki!

² Nhwesa boo kukipuna? Kwakabiya mbanga mwakabiya nu ubini mmoju jinu nukumbenga kwinu.

³ Hata ngati ngasemi pamu na mwanganya nnhyega, mii na mwanganya kiloho. Nane tayali nuntemwi mundu hoju jojahengiki lijambu liyoni heli kulihina laka Yesu Bambu witu.

⁴ Kipindi enketangana pamu ku lihina laka Bambu Yesu, nane nguba pamu na mwanganya kwi kiloho jangu na makili gaka Bambu witu Yesu gakuba pala,

⁵ mumpekia mundu hoju Lijobi nhyega jaki ili jujihalabana na loho jaki ili jiwesa kuokolewa na lisoba lela pajihika Bambu.

⁶ Kukipuna kwinu nga kwasape! Boo, ngasem-manyiki amila kidogu jisasu libongi lu uwembe woka?

⁷ Mlinyambisa, mmboa amila ja mwandi ili mpata libonge linyai langa kujege amila na ndi empalika kuba, ndaba Kilisitu Pasaka jinu, tayali bumboiki kuba litambiku.

⁸ Ndienu tuhenga tipati ja Pasaka haga bila kuba mabumunda jejegi amila ja mwandi jela, yani amila ja mahakau nu ubaja lakini kwi libumunda langa kujege amila, goguwe ndi mwoju gogubii sapi nu usakaka.

⁹ Nunhandaki mu balua jangu mwalihangangana na bandu baatenda ugoni.

¹⁰ Nepani ngasebwaga mwalihangangana na bandu abaja banga kummanya Sapanga baabi agoni na baatokule liyaha na baalonge isoli na baalumbali imong'umong'u. Ndaba ili kwaajepa bandu haba mpalika mwanganya kuguhama ndema gongo.

¹¹ Senahandiki ndi senze: Mwijongana nundongu joanhobale Kilisitu jojubii jutenda ugoni na mwimi na jojusonganisa na jojulumbali imong'umong'u na nndepi na jojutokule. Mundu ngati hoju hata mwikula naku.

¹² Boo, lihengu langu kwaatemu bandu babii kunza jikikundi ba bunhobali Kilisitu? Boo, mwanganya ngasempalika kwaatemu bandu baabii nkati jikikundi sino?

¹³ Sapanga jantemuliya boti kunza. Mum-bengila kutali mundu hoju juliya pikilanda jinu.

6

Kutakiana aka kilongu ba bunhobale Kilisitu

¹ Kuwesikana boo, jumu winu kutaki nndongu joanhobale Kilisitu palongi ja sengu ja bandu banga

kummanya Sapanga nu kukotoka kuntaki palongi ja bandu baka Sapanga?

² Boo, ngasemmanyiki bandu baka Sapanga bitemula nndema? Henu na nndema jitemuliwa na mwanganya, boo, ngaseuwesa kutemu majambu masoko?

³ Ngasemmanyi twatemula atumi bu kunani kwaka Sapanga? Boo, majambu ganga nga makolongu kupeta ganga ga kila lisoba?

⁴ Mwa bandu ba bunhobale Kilisitu enkomana mu majambu gakila lisoba, boo mwakema bandu banga nu uwesu kwa bandu ba bunhobale Kilisitu ahika kutemula?

⁵ Mmbiya ni iyon! Kuwesikana lee nga mundu nkati jinu jwana malangu jojuwesa kulekanesa bandu baakomana bandu abeli bahobale?

⁶ Badala jaki nndongu jumu jojuhobalela ampeleka nnzaki kusengu, kabee, palongi ja bandu banga kuhobale!

⁷ Sakaka lijambu heli lukutakani mwabeni na beni kusengu, lilangi nsindiki! Boo, nga kwakabii sapi kuhenge lihakau? Boo, nga kwakabii liya kunzopa hindu hino?

⁸ Lakini Mwabeti ntenda kukonga nukuhenga gi liyaa, kabee mwahenge hata alongu bino babuhobale Kilisitu!

⁹ Boo ngasemmanyiki lee bandu abaja nga biipati ukolongu waka Sapanga? Mwalikonga! Bandu asalati na baalumbali imong'umong'u na baatenda ugoni au baagone nakanalomi ajabu,

¹⁰ wala bii wala batokule kuba na mali gingi wala alepi wala baapwaga liyaa ajabu wala babatondo ajabu baba akonga ajabu, boti haba ngabi-

ijopi ukolongu waka Sapanga,

¹¹ bangi binu mwakabii hela, lakini henu musapisiwi kuhuma kwa mahakau kuba mwa asapi, nukuhenga mbiya nnzetikika palongi jaka Sapanga na kulihina laka Bambu Yesu Kilisitu na kwa Loho jaka Sapanga witu.

Ntumia nhyega hinu ku ulumbi waka Sapanga.

¹² Mundu juwesa kupwaga, “Kwangu nepani hindu yoti hijetakeka” Sakaka, lakini nga kila sindu sa sapi kwangu. Helo, kila sindu kije-takeka kwangu lakini nganikileki sindu sokapi kinongusa.

¹³ Guwesa kupwaga, “Posu ndaba julutumbu, nulutumbu ndaba ja posu.” Helo, lakini Sapanga jihalabana hindu yoka ibeli. Yega jaka mundu nga ndaba ju ugoni ila ndaba kuntumaki Bambu, najombi Bambu jubii ndaba ja nhyega.

¹⁴ Sapanga kwa makili gaki anhyoha Bambu witu Yesu Kilisitu, ahelahe natwepani jatuyoa kabee.

¹⁵ Boo, ngasemmanyiki nhyega jinu ndi kiungu sa nhyega jaka Kilisitu? Boo, nhambusi nhwesa kujuku pandu pa nhyega jaka Kilisitu nukujilombanisa pandu pa nhyega jaka mundu jojupala kutenda ugoni? Ngahela!

¹⁶ Ndaba ngati emmanyi jojulombaniswa na mmbomba jojuhenga uselati jukubanaku nhyega jimu, ngati eahandiki, “Boti abeli biibiya nhyega jimu.”

¹⁷ Lakini jojulombini na Bambu jukuba na loho jimu najombi.

¹⁸ Mugutila ugoni. Mahakau gangi goka gajuhenga mundu gabi kunza ja nhyega jaki, lakini mundu jojutenda usalati juguhenga lihakau nhyega jaki mweni.

¹⁹ Boo, ngasemmanyi nhyega jinu ndi Nyumba ja Loho jaka Sapanga jojutama nkati jinu, jomunzopa kuhuma kwaka Sapanga? Mwanganya nga mwakwinu mwabete.

²⁰ Bunndomba kwa bei ngolongu. Ndienu ntumaliya nhyega jinu ndaba jukunndumbali Sapanga.

7

Mabolee gukujuku mmbomba

¹ Henu kuhusu majambu gamwaandakiya.

Nambanga mundu jwijuku mbomba.

² Lakini ndaba jukujepa ugoni, henu kila mwanalomi jubiya nummbomba waki na mmbomba jubiya nundomi waki mweni.

³ Mwanalomi jutenda gagapalika kuhenga kwaka nhwana mundu, najombi unhwana mundu jutenda gajupalika kuhenga kwaka nndomi waki.

⁴ Yega jaka mmbomba ngajake ila jaka nndomi waki, ahelahe na nhyega jaka mwanalomi nga jaki ila jaka unhwana mundu.

⁵ Mwijimana, ilape nanzetangani kuhenga hela kwa muda nsokopi, ili kupata napwasi ja sapi jukundoba Sapanga. Ndienu nkelubukaniya kabee, ili lijobi landenga ndaba jukusindwa kulipenga.

⁶ Ganumpwaji sajenu nga miilu, ila pe malobi gu kunhenga ntama sapi.

⁷ Nembala bandu boka bakabiya ngati nepani emile, lakini kila jumu jubii nuwesu waki kuhuma kwaka Sapanga, jumu uwesu gongo na jongi golagola.

⁸ Ndienu bandu banga kujuku mmbomba na aka mbomba bawii alomi babu naapwagi, nam-banga kuendale kutama ngati nepani emile.

⁹ Lakini ana mundu ngasejuwesa kulihibalaki henu jujukua mmbomba, ndaba kwiibiya nam-banga kujuku mmbomba kuliku kuba nandokule.

¹⁰ Bandu bajukwi aka mbomba mi ni miilu kwabu, ni miilu je heji nga jango, ila jaka Bambu, mmbomba jukotuka kundeka nndomi waki,

¹¹ lakini ngati naalekini, ndienu juhigaliya sanga kutoguleka, naela, baajonganisana nu nndomi waki. Mwanalomi jukotuka kundeka unhwanu waki.

¹² Kwa bangi nepani mbwaga, ngasejupwaga Bambu, ana mwanalomi joahobale Kilisitu jubii nu mmbomba jwanga kuhobale, nu mmbomba hoju jujetake kutama naku, jukotuka kundeka.

¹³ Ana mmbomba joahobale Kilisitu jubii nu nndomi jojuhobaleka na hoju mwanalomi juje-take kutama naku, ndienu antalika nndomi waki.

¹⁴ Ndaba nndomi jwanga kuhobale hoju juje-takekewa na Sapanga sukujongana nunhwanu waki, nu mmbomba jwangakuhobale hoju jo-jujetakewa na Sapanga sukujongana nundomi waki. Ana nga hela bana babu bakabiya nga baka Sapanga, lakini henu bana babu baka Sapanga.

¹⁵ Ndienu, ana jwangakuhobale Kilisitu jola jupala kundeka nnzaki, joanhobale Kilisitu an-deka pena. Nndomi au mmbomba jojunhobale

jola ngase jukongwa. Ndaba Sapanga jutukemiki twepani tutama sulukwali.

¹⁶ Weapa umbomba wounhobale Kilisitu, gumanya boo su usakaka ngaguwesi kunhgombo nndomi wako? Au weapa wamwanalomi wouhobale Kilisitu, gumanya boo su usakaka ngaguwesi kunhgombo uhwanu wako?

Gutamaa ngati ejugukemiki Sapanga

¹⁷ Kwa kila jumu nu jutama kulengana nae-jabii ngati ejakemiwi na Bambu, ngati Sapanga eakemiki. Lende ndi lilagisu langu kwa bandu babuhobale Kilisitu.

¹⁸ Ngati mundu ebukema koni asekwi jandu, ndienu jalikopake eti ngasejasekwi jandu, ngati ebunkema ngasejabii busekwi jandu, ndienu banseku jandu.

¹⁹ Ndaba kuseku jandu au bila kuseku jandu nga sindu, sekibii su usakaka kukamu mihiilu jaka Sapanga.

²⁰ Ndienu, kila jumu juhigaliya ngati ejabii kipindi pabunkema.

²¹ Boo, weapa wabii gu ntumwa kipindi pa bukukema? Hena, wihola, lakini nagupatiki nap-wasi jakuba jojulekakiwi, tenda helahela.

²² Ndaba jombi joankema Bambu jubiya nntumwa hoju jubiya mundu jojulekakiwi kwaka Bambu. Ndienu jombi joankema koni julekakiwi, jukuba ntumwa waka Kilisitu.

²³ Sapanga jundombiki mwaboti kwa bei ngo-longu, ndienu mwikuba mwaatumwa ba bandu.

²⁴ Mwalongu bangu, kila jumu winu jutama na Sapanga kulengana naebukemiki.

Ambabi na aka mbomba bawii alomi

²⁵ Henu, lijambu la bandu ambabi ngasemii ni miilu kuhuma kwaka Bambu, lakini nepani numpeke malobi gukunzangati ngati mundu jo-juhobaleka na Bambu kwi ikia yaki.

²⁶ Ndienu ndaba jukung'alika kokwihika mona kwakabiya sapi mundu juhigaliya ngati ejubii.

²⁷ Boo, gujukwii mmbomba? Nala, wiipala kulekana nunhwanu waku. Weapa boo ngase-wajukwii mmbomba? Nala, wiipala kujuku mm-bomba.

²⁸ Lakini ana gujukwii mmbomba guibiya ngasegutei mahakau, na kamwali ana jukuliwi nga jikubi jutei mahakau. Babijukuana haba bipata ling'ai lupundema, lakini nepani ngasembai gumpata mwanganya.

²⁹ Mwakosi bangu, mbala kupwaga ana, muda goguhigali nsokopi. Tumbuka sajenu batoi mm-bomba bala atama ngati ngaseajukuini,

³⁰ bukulela abiya ngati ngasealela, nabahekale abiya ngati ngaseaheka, balomba abiya ngati ngaseabii na sindu,

³¹ nabombi bahangajika na hindu yu pundema gongo abiya ngati ngaseahangajaki. Ndaba nndema gongo, ngati etugumanyi gutenda kupeta.

³² Mbala mwanganya mwikuba ni kiholu. Mundu jwanga numbomba juhangaajika ni lihengu laka Bambu ndaba jupala kundenganee Bambu.

³³ Mwanalomi jojutoi jwiihangajaki majambu gupundema ili anndengannya nhwanamundu,

³⁴ najombi juhutwa na hindu ibeli. Mmbomba jwanga kujukulika au kamwali juhangaajika ni lihengu laka Bambu ili jupata kujipia nhyega na loho kwaka Bambu. Lakini mmbomba jo-jukuliwi juhangaajika na majambu gupundema ili kundengane nndomi waki.

³⁵ Numpwagi ganga ili kunzangati mwanganya, ngasenukumbeki sindu sukumpenga. Mbala pee mtama ngati ekupalika nukulipia nakanopi kwaka Bambu, nhwesa kuntumaki Bambu kwa mwoju wi woti.

³⁶ Ana mundu jubona ngaseanhenge sapi kamwali joansumbiki ana ngaseanzukwi, na ana kutokule kwaki kutenda kunhwesa, juhenga ngati ejupala, ajukuana pena, ngajikubi jutei mahakau.

³⁷ Lakini mwanalomi hoju najuhamwi mweni mmwoju waki ngakujuku mmbomba, ana juwesa kulilongosa kutokule kwaki nukuamu namuna jukuhenga, nala jwiikuba jutenda sapi ngani na nga anzuku kamwali joansumbiki jola.

³⁸ Ndienu jojuamu kutola jola jutenda sapi, najombi jojuamu ngakujuku juhenga sapi ngani.

³⁹ Mmbomba jojujukuliki jukuba ngase-julekakiwi masoba goti nndomi waki pajikuba mwomi. Lakini nndomi najuwii, mmbomba hoju jukuba nga na sindu sukumpengale ana jupai juwesa kutoguleka na mundu jokapi ila pee jubiya jojunhobale Kilisitu.

⁴⁰ Lakini emona nepani, mumbomba hoju jibiya jutogule ngamaa ngati najuhigali ahelahela ejubii. Ganga mawasu gango, na nepani nhwasali mii na Loho jaka Sapanga.

8

Posu yetambiki imong'umong'u

¹ Henu kulijambu laposu yetambiki imong'umong'u.

“Twepani twaboka tumanya tubii nu umanyi,” lakini umanyi hogu wahenga bandu kukipuna, lakini upali utenda kusenga.

² Mundu jojuwasali jumanya sindu, sakaka ngasejumanya sokapi ngati hejupalika kumanya.

³ Lakini joampai Sapanga, hoju jumanyikana najombi.

⁴ Ndienu kwi lijambu la posu yeatambiki ni imong'umong'u, tumanyi imong'umong'u nga sindu sokapi pundema pani, tumanyi Sapanga jumu pena.

⁵ Hata ngati abii bandu bakemwa, “hisapanga” pundema au kunani kwaka Sapanga na hata ngati hibii “hisapanga” na “aka bambu” bingi,

⁶ Ndienu kwitu twepani jubii Sapanga jumu pena, Atati, Jojubombiki hindu yoti, ndaba jaki twepani tubile. Kabee jubii Bambu jumu pena, Yesu Kilisitu, kupete jombi hindu yoti jabombiki na twepani tutama kupete jombi.

⁷ Lakini nga kila mundu jojumanya haga, ndaba bandu bangi aiyobali imong'umong'u, lakini bandu be haba mbaka lelenu ekula posu yetambaki imong'umong'u ahobale ngamaa mmioju jabu kupwaga posu ye heye yiimong'umong'u jejipili. Na ndaba uwesu wabu gukuhagu gamboni ni giliyaa ngasegubi na makili gwahenga ahobale posu ye yela yaahengiki biijetakeka palongi jaka Sapanga.

⁸ Lakini posu ngasejiwesa kutupeleka pambipi ngamaa na Sapanga. Natukotwiki kula ngase-tupongoka na sindu, natulii ngasekijonzukeka sindu.

⁹ Lakini mulilenda! Kulekakewa kwinu kwaa-henga babii nukuhobale kusoku kutenda mahakau.

¹⁰ Ndaba mundu jojubii nuwesu nsoku gukuhagu gamboni ni giliyaa, najugubona weapa wegumanyiki gukula posu hehi nnyumba ji mong'umong'u, boo, ngajipati mwoju wa kula posu yeatambiki himong'umong'u?

¹¹ Ndienu, nndongu waku jojubii nu uwesu nsoku gukuhagu nga amboni ni giliya jojuwe Kilisitu jwakuwa ndaba jaki, jihoba ndaba ju umanyi wino.

¹² Ngati na mwaakosisi akalongu binu ajingala mu mahakau, nakaahumisa mioju jabu jejibii nu nuwesu nsoku ukumanya ga amboni na giliya, mwibiya munkosi Kilisitu.

¹³ Ndienu ana posu jengula jiwesa kunhenga nndongu wangu juhenga mahakau, nganikuli inyama kabee, ili ngotuka kunhenga nndongu wangu kuhenga mahakau.

9

Mahengu ga atumi na seapalika kupata

¹ Boo, nepani lee nga na mundu jojulekakiwe? Boo, nepani lee nga nuntumi? Boo, nepani lee ngasenumbweni Yesu Bambu wito? Boo, mwan-ganya lee ngasemwahobali kupete lihengu langu ndaba jaka Bambo?

² Hata ngati kwa bandu bangi nepani nga nutumi, lakini sakaka nepani nu ntumi kwinu. Mwanganya ndi mwalangi utumi wangu ndaba kukujongana kwinu na Bambo.

³ Bandu paambenga nepani, ne nalikengaliya ana:

⁴ Boo, ngasetupalika kula na kunywa?

⁵ Boo, ngasembalika kunzuku nhwanu wangu joanhobale Kilisitu nukulongana naku musapwali yangu, ngati heahenga atumi bangi na alongu baka Bambu na Kefa.

⁶ Au nepani pe na Balunaba totupalika kulipati hindu yukutujangati mu womi witu suku henga lihengu?

⁷ Boo, nndonda boo jojililepe mweni lihengu lu ulonda? Boo, ndemi boo jwangakula matunda gi lituhi laki li mizabibo? Nndimi boo jwangakula masiba gi mipugu gake?

⁸ Boo, mbwaga majambu ganga kukimundu pena? Boo, malagalaki nagombi ngasegapwaga hela?

⁹ Ahaandiki mu malagalaki gaka Musa, “Mwajikonga ng'ombi punndomu paujitumi lihengu lukuhusa ilebi.” Boo, ndi Sapanga julongale ng'ombe?

¹⁰ Boo, ngasejabii jutuwasali twepani pajapwaga hela? Haga baandika ndaba jitu, ndaba jojulema jola na jojuhusa jola, boka abeli ahobale kubagana ilebi ye yela.

¹¹ Ana twepani tupandiki imbeju jiki kiloho kwinu mwanganya. Boo, kwiibia lee nga sapi ana twepani tupatiki hindu yukutujangati munhnyega jitu kuhuma kwino?

¹² Ana bangi apalika kupata hindu kuhuma kwinu, boo, twepani ngasetupalika kupata hindu ngani kupeta haba?

Lakini twepani ngasetwatumi uwesu hogu. Badala jaki tuhinakali kila sindu ili twiipengale Lijambu la Amboni laka Kilisitu.

¹³ Boo, ngasemmanyiki jojuhenga lihengu mu Nyumba jaka Sapanga jupata kula posu jabu kuhuma mu Nyumba jaka Sapanga na jojupia litambiku pa mesa jukupiiki litambiku jupata pandu ji litambiku?

¹⁴ Bambu jalagalakiya ahelahela, baalandi Lijambu la Amboni apataa mahitaji gabu kuhuma ku Lijambu la Amboni.

¹⁵ Lakini nepani ngasenaloba kupata haga hata kasokopi. Wala ngasenhandiki ili mbata haga, nambanga kwangu nepani kuwa kuliku kuhenga jokapi jubona nililumbali bwaka.

¹⁶ Ana nandi Lijambu la Amboni, heli nga lijambu likijipuni, lende ndi lihengu lembalika kuhenga. Musinikiboni ana ngasi nandi Lijambu la Amboni!

¹⁷ Enakabii nihagwii lihengu lende kukupala namwete, ndienu nakalendaliya malepu, lakini henga ndaba ji lihengu leambeki nhengaje.

¹⁸ Henu malepu ga ndi kyane? Malepu gango ndi napwasi jukulandi Lijambu la Amboni bila kulaja sembala kulepwa ndaba jilihengu lukulandi.

¹⁹ Ndienu nepani nganuntumwa waka mundu jokapi, nilihengiki nuntumwa waka mundu ili nundetila Kilisitu bandu bingi ngati ekuwesikana.

²⁰ Kwa Ayaudi ndami ngati Nuyahudi ili naapata Ayaudi, lakini nepani ngasemii pai ja malagalaki, nijibei pai ja malagalaki, ili naapata haba babii pai ja malagalaki.

²¹ Na kwa baabii kunza ja malagalaki, nguba ngati bombi, ili naapata bombi babii kunza ja malagalaki. Jenze ngasejilangi nepani mikunza ja malagalaki gaka Sapanga, gangamulaki malagalaki gaka Kilisitu.

²² Kwa bandu baabii nga na makili nilihenga na nepani ngasemii na makili ili naapata bombi. Nilihengiki kwa ndela yoti kwabu ili mbata kwaaoko bangi babu kwa kila indela.

²³ Henga haga goti kwa ndaba ji Lijambu la Amboni, ili mbata kupata mbengalelu yaki.

²⁴ Boo, ngasemmanyi basindani kujombateka imbelu, bandu boka atenda kujombateka ila mundu jumu pee joju juku nhupi? Nzombatika kwa namuna heji ili mpata nhupi.

²⁵ Mundu jokapi jojupala kuwesa kwaapea ajaki mwiimbelu jukasana nukugaleka majambu goti. Jutenda hela ili jujopa nhupi jejihalabika! Lakini twepani tuhenga hela ili tupata seketule janga kuhalihika.

²⁶ Ndienu enyombateka imbelu mbala kuwesa, ndi engomana, ngangati jojukomana ejulapu ngumi yaki pukutopu.

²⁷ Nijing'alisa nhyega nukulinyima ili ananyomwi kwaalandi bangi namweti niikuba na mundu jukukanaliwa.

10

Kukanaki imong'umong'u

¹ Mwalongu bangu, mbala mmanya aka hoku bitu boka babii pai ju ulonda lilikongobu, na boti balombuka pikilanda junhanga.

² Boka babatiswa ili abiya apwasi baka Musa mulikongobu nunkati ju uhanga.

³ Boti bakula posu ajelaje jiki loho,

⁴ bakunywa kabee kinywaji aselesela si kiloho, ndaba bakunywa kuhuma kulilibu lela li kiloho lelajenda pamu nabu, lilibu le lela jwabii Kilisitu mweni.

⁵ Hata hela bingi babu ngasebahenga gajupala Sapanga na boti bakuwa na nhyega yabu yapalaganika kulukoba.

⁶ Ndienu majambu haga goti ndi lilenganu kwitu, gutulakali twepani twitokule ubaja ngati bombi batokule.

⁷ Mwikuba ngati baalumbali imong'umong'u ngati bangi ebabii, ngati egapwaga maandiku, “Bandu batamiki kula na kunywa, bajema nukuhina liyaha.”

⁸ Walatuitenda uselati ngati bangi babu ebata-tenda ugoni, bakuwa lisoba limwa bandu elupu ishilini na tatu.

⁹ Twaanndenga Bambu ngati bangi babu ebundenga, bakomika na majoka.

¹⁰ Wala mwiyo ma ngati bangi babu ebayoma, bakomika nu Ntumi jukunani Jojukoma.

¹¹ Majambu haga goha gaapata ndi lilenganu kwa bangi, gahandikwa ili kutulangi twepani twetutama mu masoba gagahegali kumwisu.

¹² Mundu jokapi jojilibona jujemiki ngangan-ganga julilingaliya jiabuka!

¹³ Milengu gampatiki haga gaapata bandu boti. Sapanga ndi jukuhobaleka, najombi ngajundeki nndengwa kupeta makili ginu. Lakini endengwa jampekiya makili gukuhinakali ni indela jukupita homu.

¹⁴ Ndienu, mwakosi bango, nnzepa kulumbali imong'umong'u.

¹⁵ Nonge na mwanganya mwa bandu bana malangu, nhamua mwabeti gabwaga haga.

¹⁶ Patunsengu Sapanga kupete nzipuli wa mbengalelu, boo, na twepani ngasetubagana mwai waka Kilisitu? Etumega libumunda boo, ngasetuhangi nhyega jaka Kilisitu?

¹⁷ Hata na libumunda heli ndi limu, twepani twa bingi kwa nhyega jimu, ndaba twaboha tubagana libumunda limu.

¹⁸ Kwa malanganu mwalinga Ayaudi, bala boka baakula litambiku nukujongana na mesa jukupiki litambiku.

¹⁹ Boo, mbala kupwaga kike? Boo, posu jeatambaki muimong'umong'u jijangati kike? Boo, kimong'umong'u kijangatii kike?

²⁰ Ngaseijangati hata kasokope! Sembwaga matambiku gapia bandu banga kumanya Sapanga biipiki ilombu, nga Sapanga. Ngasembai mwanganya mulihangangana niilombu.

²¹ Nganhwesi kunywa kikombi saka Bambu ni kikombi si ilombu, ngauwesi kubagana tipati gaka Bambu na tipati gi ilombu pamu.

²² Boo, mpala kunhenga Bambu jubiya na wipo? Uhambusi tubii na makili kuliku jombe?

²³ “Hindu yoka ya sapi,” Lakini nga yoka yeijangati. “Hindu yoka ijetakeka,” Lakini nga yoka

yeisenga.

²⁴ Mundu jalitaputi majambu gaki gu kunzangati mweni, ila kila mundu jutaputa majambu gagaajangatii bandu bangi.

²⁵ Nkula sindu sokapi sealombesa kuguliu li inyama, sanga kulalukilaluki ndaba ja mioju jino.

²⁶ Ndaba Maandiku gaka Sapanga gapwaga, “Nndema na hindu yoka yeibii nkati jaki ndi yaka Bambu.”

²⁷ Ana mundu ngasejuhobale najukokiki nanamu nanzetaki kujenda, ndienu nkula yoka yebummbeki palongi jinu sanga kulalukilaluki ndaba ja mioju jino.

²⁸ Lakini mundu najumpwaji, “Posu jenze jitung'umong'umong'u,” ndienu ndaba hoju jojumpwagiki hela mmwoju jaki mwikula.

²⁹ Mbwaga, “Ndaba ja mioju,” Nga mioju jino, ila mwoju waki hoju jojumpwaji.

“Ndaba ja kii kulekakewa kwangu kuhobaliya mwoju waka mundu jonge?

³⁰ Nepani ngula posu heji koni nunsengu Sapanga, ndaba jakii nnaumu kwa sindu senunsengu Sapanga?”

³¹ Ndienu sokapi seuhenga kibiya posu au kunywa, uhenga goti ndaba ju ulumbi waka Sapanga.

³² Mwikuba kikobando kwa Ayaudi au bandu banga Ayaudi au bandu baka Sapanga babunhobale Kilisitu.

³³ Mmbiya ngati nepani, nenga kwapalisa bandu kwa kila indela, ngasentaputa majambu gangu namweti ila ndaputa majambu ga bandu boka, ili ahokuka.

11

¹ Nnyigisa nepani ngati nepani henunzigisa Kilisitu.

Kuyekale kimutu kipindi sukundoba Sapanga.

² Nuntenda kundumbali ndaba nntenda kungomboka masoba goa kabee nkamulaki mabole ganumpeki.

³ Lakini mbala mmanya kuba Kilisitu ndi kimutu sa kila mwanalomi, na mwanalomi ndi kimutu suku nhanu waki, na Sapanga ndi kimutu saka Kilisitu.

⁴ Nala kila mwanalomi joandoba Sapanga au kulandi malobi gaka Sapanga koni juyekali kimutu saki, hoju anndongama Kilisitu.

⁵ Nummbomba ana jutenda kuloba au kulandi malobi gaka Sapanga sanga kuyekale kimutu saki, hoju anndongama nndomi waki, julengana numbomba jojumogiki kimutu saki.

⁶ Mmbomba jwanga kuyekale kimutu saki, nambanga kumoga majunzu gaki. Lakini ana kubii yoni kuku mmbomba kuseku majunzu gaki au kumoga, nala nambanga juyekalia kimutu sake.

⁷ Mwanalomi ngasejupalika kuyekale kimutu saki, ndaba jombi ndi lilenganu laka Sapanga ni liloli lu ulumbi waki Sapanga, ila mmbomba ndi liloli lu ulumbi waka mwanalomi.

⁸ Ndaba mwanalomi ngasejwaumila kuku mmbomba, ila mmbomba jwauma kuka mwanalomi.

⁹ Wala mwanalomi ngasebumbomba ndaba jaka mmbomba, ila mmbomba bumbomba ndaba jaka mwanalomi.

¹⁰ Kwa ndaba heji mmbomba juyekale kimutu saki, ili jibia nginyuli ju ukolongu gogubii kunani

jaki, ndaba ju ukolongu, na kabee ndaba ja atumi bu kunani kwaka Sapanga.

¹¹ Hata hela, palongi jaka Bambu mmbomba ngasindu sokapi bila mwanalomi na mwanalomi ngasindu sokapi bila mmbomba.

¹² Ngati mmbomba hejhumiki kwaka mwanalomi, ahela mwanalomi jusaliwa kwaka mmbomba, kila sindu kiuma kwaka Sapanga.

¹³ Nhamua mwabee, boo, sapi le mmbomba kunndoba Sapanga sanga kuwata sindu kumuto?

¹⁴ Hata bandu ehabombiki, kulangi hotuhotu mwanalomi kuba na majunzu malasus kukuba iyoni kwaki mweni,

¹⁵ lakini kukummbomba kuba na majunzu malasus kukuba isima kwaki, majunzu gaki malasus bumpeki ili guyekaliya.

¹⁶ Ana mundu jupala kuleta ubisi kupete lijambu leheli, nala jumanya twepani ngase tuhenga hela, wala bandu babunhobale Kilisitu baka Sapanga ngaseahenga hela.

Posu jaka Bambu

Matei 26:26-29; Maluko 14:22-25; Luka 22:14-20

¹⁷ Koni nakona nummpeke malagalaki ganga, nganhwesi hata kidogu kumpeke mwanganya ulumbi kupete gagahika ganga. Mu kuketangana kwinu mwabandu mo mummpwata Kililisitu gu kunndumbali Sapanga nhenga giliya ngani kupeta enhenga gaamboni.

¹⁸ Utumbuli woti, nyogwana panketangana pamu kupiti kubaganika kati jinu. Nanepani hobale pasokopi,

¹⁹ ndaba kupalika kubiya na mawasu gagapengana gapitila kwinu, ili kulangi nya jojujetakiwi na Sapanga.

²⁰ Sakaka ntenda kuketangana, lakini nga ndaba jakula posu jaka Bambo!

²¹ Ndaba pankula kila jumu jukula posu jaki mweni, henu kupiti bangi binu akuba ni inzala, nabangi atei kulobe!

²² Boo, ngasenwesa kula na kunywa kunyumba jino! Au mwaalongama bandu ba bunhobale Kilisitu baka Sapanga nakaapoa lihamu bandu banga na sindo? Boo, numpwagila kii? Boo, nunndumbalia? Nga ndaba jahela.

²³ Ndaba nepani najopa kwaka Bambu malagalaki ga numpeki: Kupwaga ikilu jela Bambu Yesu pabumpia, jwajukua libumunda,

²⁴ ansengula Sapanga, nukunuku koni jwaka pwaga, “Jenze ndi nhyega jangu jenijipia ndaba jinu, ntenda helahela ndaba jukungomboka nepani.”

²⁵ Ahelahela pabajomula kula, jwajukua nzipuli gogubii na divai, nukupwaga: “Nzipuli gongo ndi lilaganu linyai mu mwai wangu. Ntenda helahela, kila pankunywa mbiya nngomboka nepani.”

²⁶ Ndaba kila pankula libumunda lendenu na kuunywele nzipuli gongo, ntangasa kua kwaka Bambu, mbaka pajwiika.

²⁷ Henu kila jojukula libumunda lendenu au kunywa nzipuli waka Bambu sanga kupalika, jwiikuba na kihakau kupete nhyega na mwai waka Bambu.

²⁸ Nala, kila mundu julilinga mweni hoti, ndi jwiikula libumunda leheli na jwiikunywa nzipuli

we hogu,

²⁹ ndaba mundu jojukula nakunywa jubiya nu usakaka gogulangi jeneji nhyega jaka Bambu, nangase jutei hela julilete mweni kutemuliwa.

³⁰ Ndaba bingi kati jii ngaseabii na makili na bangi agonzu, na bangi atei kuwa.

³¹ Ana twakabia tulilingali twabeti sapi ngat-wakatemuliwe na Sapanga.

³² Lakini patutemuliwa na Bambu, tubolwa tubia niisima, ili twiitemuliwa pamu na bandu banga kummanya Sapanga.

³³ Henu mwaalangu bangu, panketangana kula posu jaka Bambu, kila mundu anndenda nzaki.

³⁴ Ana jubi jokapi jojubi ni inzala, jukula oti kun-yumba jake, ili kuketangana kwinu kwitemuliwa na Sapanga. Lakini kwa majambu gangi, namp-wagila paniika.

12

Ipaji ya Loho jaka Sapanga

¹ Mwalongu bango, kupete hipaji ja loho.

Mbala mmanya sapi majambu ganga.

² Mmanyi pamwabii nga kummanya Sapanga, mwalongwiswi nukuhwa ni himong'umong'u yanga kulonge.

³ Ndienu mmanya mundu jokapi jojulongsowa na Loho jaka Sapanga ngasejuwesa kupwaga, “Yesu jupata yambamba!” Wala nga mundu jo-juwesa kupwaga, “Yesu ndi Bambu,” Sanga kulon-goswa na Loho jaka Sapanga.

⁴ Hipaji hi kiloho ibii hingi, lakini Loho jojupia hipaji ye hehi ndi jumu.

⁵ Hibii namuna jingi jukutumaki, lakini Bambu jotutumaki ajolajola jumu.

⁶ Hibi indela hingi yukuhenga lihengu lakini Sapanga ndi jumu jojapeke bandu makili gukuhenga mahengu ge haga kwa bandu boka.

⁷ Sapanga ayeku Loho jaka Sapanga kila mundu ili kwajangati boti.

⁸ Loho ampeke jumu malobi ga malangu na jongi malobi guumanyi ngati ejupala mweni Loho hoju.

⁹ Loho jojo ampeke jongi kuobale na jongi kipaji jukulamisa agonzu.

¹⁰ Ampeke jumu kipaji sukutenda ndondukela, jongi kipaji su ulota, na jongi hipaji yukutalikanisa Loho, bumpeke jumu hipaji ja kulonge kwa luga ingeni na jongi hipaji yukulandi mana ja luga ingeni.

¹¹ Haga goka ndi mahengu gaka Loho jo jumu hoju, ampeke kila mundu kipaji topauti, ngati ejupala mweni.

Yega jimu lakini ihungu hingi

¹² Ngati nhyega jimu ejibii ni ihungu hingi, nayombi ihungu yoti ya nhyega hata naibi hingi itenda nhyega jimu, ndi ahelahe ejubii Kilisitu.

¹³ Ndaba twepani natubii twa Ayaudi au bandu banga Ayaudi ana tubii twa atumwa au bandu balekakiwi, twaboha tubatiswi kwa Loho jumu ili tubiya nhyega jimu, twaboa butukenga Loho jumu hoju.

¹⁴ Nhyega ngasejibi ni kiungu simwa pena, ila gubii ihungu hingi.

¹⁵ Ana kugolu nakupwagiki, “Ndaba nepani nga kuboku nala nepani nga wa nhyega,” Boo, ndienu nakakotuka kuba pandu ja nhyega? Ngahela.

¹⁶ Ana likutu elakapwajiki, “Ndaba nepani nga naliu, ndienu nepani nga nhyega,” Boo, ndienu likutu heli lakakotuka kuba pandu ja nhyega? Ngahela!

¹⁷ Ana nhyega joti ejakabii liu, likutu lakabiya kwako? Ana nhyega joti ejakabii likutu, kunua kwakabiya kwako?

¹⁸ Lakini ngati ekubii, Sapanga jabeka kila kiungu sa nhyega pandu paki mu nhyega ngati ejupai.

¹⁹ Ana pandu yoka eyakabii kiungu simu, nhyega jakabiya kwako?

²⁰ Linga, nhyega jibii ni ihungu hingi, lakini nhyega jimu.

²¹ Ndienu liu ngakuwesa kukupwaji kuboku, “Ngasenugupai weapa,” Wala umutu ngakuwesa kugapwaji magolu, “Ngasenugupai weapa.”

²² Lakini badala jaki, ihungu ya nhyega yeibonikana kuba nga namakili, ndi yeipalika ngani mu nhyega.

²³ Nayombi ihungu yetwibona ngaseibii ni isima, ndi bipeke isima ngolongu. Ihungu ya nhyega yeibonikana ngaseibii nu usapi, tuiyekaliya sapi,

²⁴ lakini ihungu yengi ya sapi ngani ngaseipalika kulingaliwa ngani. Lakini Sapanga mweni jubei nhyega su mpangu, koni jukipeke isima ngani kiungu sekipongwi isima,

²⁵ ili kwiikuba nukubaganika mu nhyega ila

ihungu yoti ijangatana.

²⁶ Ana kiungu simu kitenda kuumi yoti ihumii pamu nasu. Kiungu simwa nabikilumbali hiungu yengi itenda kutogule pamu nasu.

²⁷ Ndienu mwanganya ndi nhyega jaka Kilisitu, kila jumu winu ndi kiungu sa nhyega heji.

²⁸ Sapanga jubei kulikundi la bandu babuhobale Kilisitu, kwanza atumi, pili alota na batatu abola, bangi jubei bandu baabii niipaji yukutenda ndondukela, na bangi kulamisa na bangi kujangati na bangi aka kilongosi na bandu bukulonge luga ingeni.

²⁹ Boo, boti mitumi? Boo, boti alota baka Sapanga? Boo, boti abola? Boo, boti bana hipaji jukutenda ndondukela?

³⁰ Boo, boti ndi bana hipaji yukulamisa? Boo, boti ndi bana hipaji yukulonge luga ingene? Boo, boti alandi sealongile ingene?

³¹ Mmbiya na ndokule jukupata hipaji hiko-longu ngani.

Nane henu nandangia indela ja sapi ngani kuliku yoti hei.

13

Upali

¹ Hata ana mbwagiki luga ya bandu na hata yaka atumi bu kunani kwaka Sapanga, lakini ana ngasemii nuupali nepani nibiya pe ngati sauti ji lidebi langa na sindu au kengeli.

² Kabee nhwesa kuba ni kipaji sukulandi lijambu laka Sapanga, nukumanya sili yoka nukumanya kila sindu, nhwesa kuba na hobale yoti

hata kuhamisa hitombi, lakini ana ngasemii nu upali nee ngasindo.

³ Ana mbihiki hindu yangu yoti nakaapekee ahagu, nakabee nambihiki nhyega jangu bijijosa, ana ngasemii nuupali heji ngasejinyangati sokapi.

⁴ Jojubii nu upali jutenda kuhinakali, jutenda gaamboni, upali ngasegubii na wipu, ngasegukipuna na wala ngasegubii ni kibuli.

⁵ Jojubii nu upali jukuba ni hisima, ngasejuta-puta majambu gaki, wala ngasejukuba niinyela, ngasejupala kukombuke majambu giliya.

⁶ Upali ngasegutogule majambu giliya ila guto-gule majambu ga sakaka.

⁷ Jojubii nu upali juhinakali goti, juobale goti, juyekale goti wala ngasegusindwa.

⁸ Upali ngasegubii na mwisu. Ana kubii ni kipaji sukulandi lijambu laka Sapanga, hei hiioba lisoba limu, ana ipaji yukulandi luga ingeni, kwiihika mwisu, ana na mabole nagombi giitenda kupeta.

⁹ Ndaba umanyi witu gutei kupungusika, hipaji hitu yukulandi lilobi laka Sapanga gutei kupungasika.

¹⁰ Lakini sekitweli sela pasiihika, ganga kutwele gala gitendakuhoba.

¹¹ Panabii nunsoku nalongila ngati mwana, namanyiki kimwana, nawasaliya ngati mwana. Lakini henu, sajenu nepani nu nkolongu majambu gikimwana ngotwiki.

¹² Setubona sajenu kibii pee ngati sindu setukibona muliloli sanga kubonikana sapi, lakini monikatae twiibona hotuhotu. Henu manyiki kidogo pe lakini monikatae nimanya goti kilasindu,

ngati Sapanga ejumanyi nepani.

¹³ Ndienu, majambu matatu giendaliya kudumu, kuobaleka na kuobale na upali nu upali ndi nkolongu kupeta goti.

14

Kubola kongi kwa Loho jaka Sapanga

¹ Mpwata kuba nu upali, ahelahe nkasana kupata hipaji hiki loho, lakini hasa kipaji sukupia ulota waka Sapanga.

² Ndaba mundu jojulonge luga ingeni ngasejulonge na bandu ila julonge na Sapanga. Jombi julonge kwa makili ga Loho jojunhwesesa kulonge majambu ga sakaka gagilihihiki ndaba nga mundu jojuwesa kumanya.

³ Lakini jojubii nikipaji jojupia ulotelu waka Sapanga, julonge na bandu ndaba jwaasenga, kupoosa mwioju nakagangamalisa mwoju.

⁴ Jojulonge luga ingeni julisenga mweni. Lakini jojubii nikipaji sukupia ulote waka Sapanga, jaa-gangamalisa bandu ba bunhobali Kilisitu.

⁵ Ndienu mbala mwanganya mwaboti mpwaga kwa luga ingeni lakini mbala nakanopi mpia ulote waka Sapanga. Ndaba mundu jojupia ulote waka Sapanga ndi jwana mana ngani kuliku jojupwaga luga ingeni, lakini ana jubii mundu jojuwesa kulandi maana ja majambu gajupwaga haga, ili kwaagangamalisa bandu babunhobale Kilisitu.

⁶ Ndienu mwalongu bangu, ana nhikiki kwinu nukulonge na mwanganya kwa luga ingeni mwipata kyane? Ngamwipati sokapi, ila pe ana

numpwaji uyekuli waka Sapanga au umanyi au kwa malobi guulote gaka Sapanga au mabole.

⁷ Hata hindu yanga na womi yeipia sauti, ngati mapenenga au kilimba, boo, mundu juwesa boo, kumanya nhwambu goahina ana yombu yehei ipia sauti janga kumanyikana?

⁸ Imbata naajembiki sanga kubeka sapi, nya jojwalibeka tayali kukomana ngondo?

⁹ Ndienu na mwanganya, ana ndonge malobi ganga kumanyikana mu malangu ginu, mundu jwiimanya boo ganndongela? Ndaba mwibiya nddongale bwaka pee.

¹⁰ Pundema pabii na luga hingi lakini yoti ibii na mana.

¹¹ Ana nepani ngasenijimanyi mana ja luga jejupwaga mundu, nanepani nguba nu nngeni kwaka mundu hoju najombi kabee jukuba nngeni kwango.

¹² Mwanganya ndaba ntokule kuba ni ipaji yaka loho, mulikasa kupata ipaji hasa yeijanganti kwaagangamalisa bandu ba bunhobale Kilisitu.

¹³ Ndaba jojupwaga kwa luga ingeni nu juloba jupata uwesu ukulandi gajupwaga.

¹⁴ Ndaba ananoba kwa luga ingeni loho jangu ndi jejiloba, lakini malangu gangu gaigali bwaka.

¹⁵ Ndenda kii heno? Niiloba kwa loho jango, niiloba kabee kwa malangu gango, nijemba kwa loho jango, nijemba kabee kwa malangu gango.

¹⁶ Ana unndubali Sapanga kwa loho jaku pena, jwiiwesa boo, mundu jojubi pikilanda jaku kuje-take sukupwaga, “Amina” koni ansengu Sapanga kipindi ngasejueliwi sindu sejupwaga?

¹⁷ Kuloba kwaku kukusengu kuwesa kuba kwa sapi, lakini jongi ngakwanzangati.

¹⁸ Nunsengu Sapanga ndaba nepani mpwaga kwa luga ingeni kuliku mwanganya mwaboti.

¹⁹ Lakini nkati ja bandu babuhobale Kilisitu mbanga kupwaga malobi uhwanu gagaheweka kwa malangu ili naabolisa bangi kuliku kupwaga malobi gingi kwa luga ingeni.

²⁰ Mwalongu bangu, mwiholale ngati bana asoku. Nukulijambu liliyaa, mmbiya ngati bana, lakini henhwasali mmbiya ngati mwa bandu bannahota.

²¹ Ahandiki mu Maandiku gaka Sapanga, “Bambu jupwaga ana, ‘Kwi indela ja bandu balonge luga ingeni, ni milomu ya ageni, nipwaga na bandu haba, ndienu, ngabinyowane.’ ”

²² Henu kupwaga luga ingeni ndi nginyuli, lakini nga kwa bandu baahobalela, ila kwa bandu banga hobalelu, lakini kupia ulotelu waka Sapanga kibi ndaba ja bandu babuhobale Sapanga na nga ndaba babu hobale Sapanga.

²³ Henu likundi la bandu ba bunhobale Kilisitu pa aketangana pamu, na boti ana atumbuliya kupwaga luga ingeni, ana ahikiki bandu bangi au bangakuhobale, boo, ngabipwagi lee mwaboti mmbi na mangongo?

²⁴ Lakini boti baapia ulota waka Sapanga, najuhikiki mundu jongi au jwangakuhobale, goka gajijowana gandangia ubaja waki mweni, goti gajijowana gantenda kuntemu.

²⁵ Majambu goka gagilihihiki mwoju waki wiitenda kuyekuliwa, najombi jiiitenda

kugungamali nukundumbali Sapanga koni jupwaga, “Sakaka Sapanga jubii pamu namwanganya.”

Gagapalika kuhengwa kwa bandu babuhobale Kilisitu

²⁶ Mwalongu baa tupwaga bole? Panketangana pamu, jumu jujemba uwambu, jongi jupia mabolessu na jongi jubia uyekuli kuhuma kwaka Sapanga na jongi jutumia kipaji sukupwaga luga ingeni na jongi julandi gajupwaga. Majambu goti gahengika ndaba jukugangamalisa bandu babuhobale Kilisitu.

²⁷ Ana mundu jokapi jupwagiki kwa luga ingeni, apwaga abeli au atatu na bikuba bingi kupeta haba, kabee jutumbuliya jumu najujomwi jupwaga jongi, najubiya mundu jojulandi gajupwaga.

²⁸ Lakini ana ngakuba jojuwesa kulandi, enu jojupwaga luga ngeni jutama kinunu mumaketanganu, julipwagila mweni mumojujaki na Sapanga.

²⁹ Kwa bandu baabi apia ulota waka Sapanga, apwaga abeli au atatu na bangi bagapema malobi gabu.

³⁰ Ana jumu pilikundi labandu ba bunhobale Kilisitu heli jutemi jakajopa lijambu laka Sapanga, jojulonge jola nujutumbalaje.

³¹ Ndaba mwaboa nhwesa kupia ulota waka Sapanga, jumu jujomula kulonge na jongi julongila, ili mwaboa nhwesa kulibola nukugangamaliswa mwoju.

³² Mundu jojubii nikipaji sukulandi malobi gaka Sapanga lasima kilonguswa na jwana kipajimbomb hoju.

³³ Ndaba Sapanga nga Sapanga wa puju, ila Sapanga ulukwali.

Ngati ekubii mwamaketanganu ga bandu baka Sapanga,

³⁴ aka mbomba apalika kutama kinunu mumaketanganu ga bandu ba bunhobale Sapanga. Ngaseapalika kupwaga, ila abiya baajetake ngati egapwaga Malagalaki.

³⁵ Ana apala kulaluki sindu, baalalukiya aka alomi babu kunyumba, ndaba jibiya iyonu kuku mmbomba kupwaga mumaketanganu ga bandu ba bunhobale Sapanga.

³⁶ Boo, nholale lilobi laka Sapanga lihumiki kwinu mwanganya au lunhiki mwanganya kajika jinu?

³⁷ Ana mundu jokapi juholale jupatiki malobi gaka Sapanga au jubii ni kipaji sa Loho jaka Sapanga, jumanya nunhandaki mwanganya haga ndi miilu jaka Bambu,

³⁸ Lakini mundu najugakana haga najombi mweni biitenda kunkana.

³⁹ Henu, mwaalongu bangu, nntokuliya kupia ulote waka Sapanga, lakini mwaankana mundu jojupwaaga kwa luga ngeni.

⁴⁰ Lakini goti gahengeka sapi na ngati ekupalika.

15

Kilisitu jutenda kuyoka

¹ Ndienu mwalongu bangu mbala nunkombukiya Lijambu la Amboni lenundandila lela, na mwanganya mwilijopa nukujemale nganganga.

² Kwi Lijambu la Amboni heli ntenda kuokolewa, ana mkamulaki sapi. Malobi ganunndandila nukuhobale kwii ngasekwabii bwaka.

³ Nepani numpeki mwanganya majambu gaga-palika ganagajopiki gumuhimu, kupwaga Kilisitu jwakuwa ndaba ja mahakau jitu kupwatana na Maandiku gaka Sapanga,

⁴ buntaga najombi jwayoka lisoba la tatu ngati Maandiku gaka Sapanga egapwaga,

⁵ ampitila Kefa, yaani Petili, kabee jaapitila komi na abeli bala.

⁶ Monikatai jaapitila alongu zaidi ja bandu mia tanu kipindi aselase, bingi babu bakoni bakatama, lakini bangi babu bawile.

⁷ Monikatai ampitila Yakobu ndienu jwaapitila atumi boka.

⁸ Mwisuwe, jwambitila nepani nenabii ngati mundu jojasaliwi kabula ja muda gogupalika.

⁹ Ndaba nepani nunsoku kati ja atumi na ngasembalika kungema nuntumi, ndaba naang'alisa bandu baka Sapanga ba bunhobale Kilisitu.

¹⁰ Lakini kwa waamboni waka Sapanga, mii ngati emii na waamboni waki kwangu ngasewabii bwaka. Nepani hengiki lihengu kupeta boti, nga nepani, ila kwa waamboni waka Sapanga goguhenga lihengu pamu nanepani.

¹¹ Hata hela akubi bombi atenda kubalandi au nepani ndenda kulandi, nga sindo, jenze ndi Li-

jambu la Amboni letulandi ndi le mulihobali.

Kuyoka kwitu

¹² Henu ana tulandi kupwaga Kilisitu jutei kuyoka, boo, mbona bandu bangi kwinu apwaga ngasekubii kuyoka?

¹³ Ana ngasekubii kuyoka kwa bandu nala Kilisitu najombi ngasejayokiki,

¹⁴ ana Kilisitu ngasejayokiki, nala kulandi kwitu ngasekubii na maana na hobalelu jinu ngasejibii na maana.

¹⁵ Nukupete gambwagiki haga twepani tubonikana tundongali Sapanga isoli, ndaba twapwaga Sapanga anhyoha Kilisitu lakini jombi ngaseayohiki, ana sakaka bandu bawii ngasebaayoha.

¹⁶ Ndaba ana sakaka bandu bawii ngaseayoka, nala najombi Kilisitu ngasejayokiki.

¹⁷ Ana Kilisitu ngasejayokiki, nala kuhobale kwinu ndi bwaka, mwakoli mmbii na mahakau gino.

¹⁸ Nala bandu boti baawii koni ahobale Kilisitu ahobiki ngamaa.

¹⁹ Ana kuhobale kwitu kubii nkati jaka Kilisitu ndaba ja maisa ganga ga henu, ndienu twepani tupalika kutubonee ikia kupeta bandu bangi bingi bupundema.

²⁰ Lakini usakaka we Kilisitu juyokiki jombi ndi jutumbuli kuyoka kati ja bandu bawii.

²¹ Ndaba ana kuwa kwaahika pundema na mundu, ahelahe kuyoka kuhikiki na mundu.

²² Ndaba bandu boka akuwa sukujongana na Adamu, ndienu boti bipata womi sukujongana na Kilisitu.

²³ Lakini kila mundu kukipindi saki, jatumbu-liya Kilisitu oti, ndi bapwata babii bandu baka Kilisitu kipindi Kilisitu pajihika.

²⁴ Ndienu mwisu wiitenda kuhika ndi Kilisitu ampekia Sapanga ubambu ukolongu, baada jukuhlabana kila ulongosi woti, nu uwesu na makili.

²⁵ Ndaba kupalika Kilisitu julongosa mbaka Sapanga pajawesa abaja baki boti nakabeeka pai jamagolu gaki.

²⁶ Mbaja wa mwisu jobuhalabana ndi kuwa.

²⁷ Ndaba Maandiku gapwaga, “Sapanga jubei hindu yoka pai ja magolu gaki.” Lakini Ma-handiku gaka Sapanga pagapwaaga ana, “Hindu yoti abei pai ja magolu gaki juilongusa,” ndi kupwaga Sapanga jojubeka hindu yoti pai ja magolu gaka Kilisitu ngasejuwesa kuba pai ja magolu gaka Kilisitu.

²⁸ Lakini hindu yoti pabaibeka pai ju ulongosi waka Kilisitu, ndi najombi Mwana pajwalibeka pai jaka Sapanga, jojubei yoti pai ju ulongosi waki, ili Sapanga julongusa panani ja goti.

²⁹ Henu ana kuyoka ngasekubii boo, bandu bababatisa ndaba ja bandu baawii ahobale kupata kyane? Ana bandu baawii ngaseayoka ndaba ja kii kubatiswa ndaba ja baawii?

³⁰ Henu twepani, boo, ndaba jakii kuponzeka kila lisaa?

³¹ Mwaalangu bangu, nepani nhegale kuwa kila lisoba! Kukipuna kominaku ndaba jinu su kujongana na Kilisitu Yesu Bambu witu kundenda mbwaga hela.

³² Ana kuhobale kwangu kwakabia

kwikimundu pee, kukomana kwangu niinyama ikali ku Epesu kola, kwaka nyangati sindo bole? Ana baawii ngaseayoka, nala “Twepani tukula na kunywa, ndaba kilabu twitenda kuwa.”

³³ Bankonga! Ukosi uliyaa gwanhalabana mwanganya.

³⁴ Nzumuka! Ntumbuliya kutama sapi nukukotuka kutenda mahakau. Bangi binu ngasebummanyiki Sapanga. Henu numpwagi aye iyonikolongu ngamaa kwinu!

Yega jukuyoka

³⁵ Lakini mundu juoto kulilaluki, “Bawii biyoka bole? Biibiya na nhyega ja aina bole?”

³⁶ Haga maswali giking'ang'a! Anagupandiki imbeju, ana ngasejiwii oti ngajimele.

³⁷ Segupanda ndi imbeju pena, pengi ji inganu au imbeju yengi, nga mmea woti gogupiti monikatae.

³⁸ Sapanga jijipeke imbeju nhyega gojupala mweni, kila imbeju jipata nhyega jaki kajika.

³⁹ Yega yiihumbi yoka ngaseilengana. Nhnhyega ya bandu boka itenda kulengana, nhyega yii hinyama ndi yaaina jengi ni ijuni ndi yanamuna jengi na nhyega ja homba ndi ja namuna jengi.

⁴⁰ Kabee jibii nhyega jukunani kwaka Sanga na nhyega jupundema, lakini waamboni wa nhyega jukunani kwaka Sapanga ndi gongi na waamboni wa nhyega jupundema ndi gongi.

⁴¹ Gubii waamboni wa liyoba, ulubalamwehi na ndondu, hata ndondu nayombi ngaseilengana mu unang'anu.

⁴² Ndienu ekwibiya kipindi sukuyoka bandu. Ngati eibii imbeju, na nhyega ataga muluhombi gutenda kualabika, lakini bajiyoa sanga kuhalabika.

⁴³ Gutagwa kwi iyon, guyoka mu ulumbi, gutagwa sanga makili, guyoka koni gubii na makili.

⁴⁴ Pagutagwa ndi jitagwa nhyega jiki mundu, ejiyoka, jiyoka nhyega jiki loho. Jibi nhyega jikimundu na kuibiya na nhyega ja loho.

⁴⁵ Ndaba Maandiku gaka Sapanga gapwaga, “Mundu jukutumbuli, Adamu, jabii Sapanga jojubii mwomi,” Lakini Adamu wa mwisu ndi Loho jojwaapeke bandu womi.

⁴⁶ Lakini nga womi u kiloho gogulonguli ila womi gwiki mundu, monikatai guhika u kiloho.

⁴⁷ Mundu juutumbuli bumbomba kuluhombi, lakini Mundu jwa pili jwahuma kunani kwaka Sapanga.

⁴⁸ Boka baabii bapa ndema abii ngati mundu jobumbombiki kuluhombi hoju, babii bu kunani kwaka Sapanga abii ngati jojuhumiki kunani kwaka Sapanga jola.

⁴⁹ Ngati etulengini na jobumbomba kuluhombi, ahelahe twiilengana na jojuhumiki kunani kwaka Sapanga hoju.

⁵⁰ Mwalongu bangu mpwaga ana: Sebikilenganki kwa nhyega na mwai ngakiwesi kulisa ukolongu waka Sapanga na sukuhalabika ngakiwesi kuba sanga kuhalabika.

⁵¹ Nnzowaniya, numpwagi sili. Twepani ngatukuhi twaboha, ila twaboa twitenda kung'anambuliwa,

⁵² kipindi sa talumbeta ja mwisu, muda gogo, kuiya nukuyeku pee. Ndaba imbata pajilela, bawii biitenda kuyoka na ngabikuwi kabee na twepani twitenda kung'anambuka.

⁵³ Ndaba lasima kila sekihalabika kiwata hali janga kuhalabika, nhyega jejiwesa kuwa jijiwatika hali janga kuwa.

⁵⁴ Ndienu nhyega jenze jukuhlabika pajiiwata hali ja jangukuhalabika, na sakuwa sela pasiiwata hali janga kuwa, hapa ndi palitimia lilobi lela leahandiki, "Kuwa buguhlabine, kuwesa kuhikike!"

⁵⁵ "Kuwa, boo, kuwesa kwaku kubii kwako? Boo, uwesu waku ukuhumisa gubii kwako?"

⁵⁶ Kuwa kupata sumu jaki kuhuma mu mahakau na mahakau gapata makili kuhuma kwa Malagalaki.

⁵⁷ Lakini tunsengu Sapanga jojutupeki uwesu kupete kwaka Bambu witu Yesu Kilisitu.

⁵⁸ Mwalongu bangu monupai, nnzemaniya nganganga, mwijongajonga. Masoba goti nhendalia kuhenga kwa makili lihengu laka Bambu, ndaba mmanyi kuba lihengu lenhenga kwaka Bambu nga la bwaka.

16

Babunhobale Kilisitu atenda kwaasangi

¹ Henu kwi lijambu lu nsangu kwa ajili ja bandu baka Sapanga, nhenga ngati enaalagalakiya bandu ba bunhobali Kilisitu buku Galatia.

² Kila jumapili kila jumu winu jubeka lupija kulengana nasejupatiki, ili kwilasimika kutenda nsangu kipindi panihika.

³ Panihika kwinu, naatuma bamwahagula kati jinu ili apelika balua jakwaamanyisa na nhupi hinu ku Yelusalemu.

⁴ Ana kulengani nanepani nyeenda, nala bi-ijenda pamu nanepani.

Mipangu jaka Paulo

⁵ Nihika kwinu enijomula kupete ku Makedonia, ndaba ndenda kupete ku Makedonia.

⁶ Pengi niitama kwinu kwa muda au pengi nitama pamu na mwanganya kipindi soka sikipepu, ili nnyangatiya kuendale na sapwali jangu kwokapi koniijenda.

⁷ Ndaba ngasembai numbona sajenu nukupeta pena. Nhobale kuba na mwanganya ku kipindi singi, kulengana nuupali waka Bambu.

⁸ Lakini nihigala pamba pa Epesu mbaka lisoba la Pendekosite.

⁹ Ndaba napwasi jipatakini ji lihengu langu nepani pamba, lakini abaja nabombi abii bingi ngamaa.

¹⁰ Timoti ana juhika kwinu munzopa. Nndingaliya jwiikuba ni kiholu sokapi najubi na mwan-ganya, ndaba juhenga lihengu laka Bambu, ngati nepani ehenga.

¹¹ Jwikuba mundu jokapi jojikana kunzopa. Munzangatiya juendaliya na sapwali jaki kuluk-wali ili juwesa kukelabuka kwango, ndaba nepani nundendale pamu na alongu bitu.

¹² Kulijambu laka Apolu, nunndobiki ngamaa juhika kwinu pamu na alongu bangi, lakini ngase-japai kuhika sajenu, jihika pajipata napwasi.

Malobi gujukomule

¹³ Mlilenda, nnzema nganganganga mukuobale, na mmbiya mwanga kujogopa na mombi na makili.

¹⁴ Unhenga kila sindu mu upali.

¹⁵ Mwalongu bangu, mumanyi Sitefana na bandu buku nyumba jaki, bombi ndi bandu buu-tumbuli kunhobale Kilisitu mu Akaya, na bapala beni kuntumaki Sapanga. Mwalongu bangu nuntenda kundoba.

¹⁶ Mugupwata ulongosi wa bandu ngati haba, nu ulongosi wa kila mundu jojuhenga lihengu nukutumika pamu nabu.

¹⁷ Ndogule ngamaa Sitefana na Fotunata na Akaiko ahikiki, ndaba pababii pamba kulengana na mwanganya kuba pamba.

¹⁸ Muguhengiki mwoju wangu gutoguliya na loho yinu ahelahe. Ndienu bandu ngati haba kupalika kwaakomboka.

¹⁹ Makundi ga bandu ba bunhobale Kilisitu boka buku Asia bundamuu. Akula na Pisikila pamu na bandu boka baka Sapanga baketangana kungungamali Sapanga mu nyumba jabu bundamuki ngamaa sukujongana na Bambu.

²⁰ Akalongu boka baabii pamba bundamuki.

Namwanganya ndamukaniya kwa nginyuli ju upali waka Kilisitu.

²¹ Nepani na Pauli nundamuki, koni andika kwa maboku gangu namweti.

²² Mundu jokapi jwangakumpala Bambu Yesu Kilisitu bundapila mbamba.

Maranata mana jaki Guhika wa Bambu witu!

²³ Waamboni waka Bambu Yesu ubiya nu mbanganya.

²⁴ Upali wangu gubiya kwinu mwaboti kupete
Kilisitu Yesu, Amina.

Amatengu
The New Testament in the Matengo language of
Tanzania: Amatengu

copyright © 2020 The Word for the World International

Language: (Matengo)

Contributor: The Word for the World Southern Africa

The New Testament in Matengo Language.

The Word for the World

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 14 May 2025

68e6beac-0abf-549f-91d7-ab33f1fb6cd4